

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

вул. Панаса Мирного, 28, м. Київ, 01011, тел. (044) 365 40 00
поштова адреса для листування: вул. Симона Петлюри, 15, м. Київ, 01032
E-mail: info@dbf.gov.ua, web: www.dbf.gov.ua, ідентифікаційний код 41760289

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Київ

«18» вересня 2023 року

Слідчий другого відділу Управління з розслідування злочинів, вчинених у зв'язку із масовими протестами у 2013 – 2014 роках, Державного бюро розслідувань Бутко Юрій Валентинович, розглянувши матеріали досудового розслідування у кримінальному провадженні № 42014100070000020 від 05.02.2014, встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 36, 40, 42, 276 - 279 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Шумейку Євгену Михайловичу, 27.06.1975 р.н., уродженцю с. Затишне, Криничанського району Дніпропетровської обл., громадянину України, остання відома адреса проживання: м. Дніпро, вул. Волзька, 6, кв.5

про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, а саме:

- перевищенні влади та службових повноважень, тобто умисному вчиненні службовою особою дій, які явно виходять за межі наданих їм прав і повноважень, що супроводжувались насильством, болісними і такими, що ображають особисту гідність потерпілого, діями, за відсутності ознак катування, вчиненому за попередньою змовою групою осіб на виконання явно протиправного (злочинного) наказу, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого **ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 365 КК України** (в редакції Закону України від 07.04.2011);

- завідомо незаконному затриманні, вчиненому на виконання явно протиправного (злочинного) наказу в інших особистих інтересах та за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого **ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 28, ч. 3 ст. 371 КК України**;

- службовому підробленні, тобто складенні службовою особою завідомо неправдивого офіційного документу, внесення до офіційного документу завідомо неправдивих відомостей, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого **ч. 1 ст. 366 КК України**;

- незаконному перешкоджанні організації та проведенню зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій, вчиненому службовою особою, з застосуванням насильства та за попередньою змовою групою осіб на виконання явно протиправного (злочинного) наказу, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого **ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 28, ст. 340 КК України**.

Вказані кримінальні правопорушення вчинені за наступних обставин.

Так, **Шумейко Є.М.**, будучи призначений наказом начальника ГУ МВС України в Дніпропетровській області від 03.10.2012 № 199 о/с на посаду командира взводу № 2 оперативної роти № 2 БМОП «Беркут», підпорядкованого ГУ МВС України в Дніпропетровській області та маючи спеціальне звання – «старший лейтенант міліції», згідно зі ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» від 23.12.1993, будучи працівником правоохоронного органу, на якого відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України від 28.06.1996, ч. 1 ст. 3, ч. 1 ст. 5 Закону України «Про міліцію» від 20.12.1990 покладено обов'язки діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачений Конституцією і законами України, та являючись представником влади і службовою особою, 21.01.2014 близько 03 год 00 хв, діючи за попередньою змовою групою осіб з невстановленими на даний час досудовим розслідування осіб з числа міліціонерів БМОП «Беркут», підпорядкованого ГУ МВС України в Дніпропетровській області, перевищив владу та службові повноваження, із застосуванням насильства, болісними і такими, що ображають особисту гідність потерпілого, діями, за відсутності ознак катування, за таких обставин.

Статтею 2 Конституції України передбачено, що усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними.

Згідно зі статтями 3, 19 Конституції України від 28.06.1996 людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно зі ст. 29 Конституції України кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність. Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

Відповідно до ст. 39 Конституції України, громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. Обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку – з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод гарантує основоположне право на свободу та недоторканність, яке є найважливішим у демократичному суспільстві. Кожен має право на свободу та особисту недоторканність. Нікого не може бути позбавлено свободи, крім виключних випадків і процедури встановленої законом та передбачених пунктом 1 статті 5 Конвенції (законний арешт і затримання особи).

Відповідно до ч. 1 ст. 208 КПК України, уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді позбавлення волі, лише у випадках: 1) якщо цю особу застали під час вчинення злочину або замаху на його вчинення; 2) якщо безпосередньо після вчинення злочину очевидець, в тому числі потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин; 3) якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України; 4) якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні злочину, передбаченого статтями 255, 255⁻¹, 255⁻² Кримінального кодексу України.

Згідно зі ст. 260 Кодексу України про адміністративні правопорушення, у випадках, прямо передбачених законами України, з метою припинення адміністративних правопорушень, коли вичерпано інші заходи впливу, встановлення особи, складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості складення його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ та виконання постанов по справах про адміністративні правопорушення допускаються адміністративне затримання особи, особистий огляд, огляд речей і вилучення речей та документів.

Відповідно до статей 1 – 5, 10 Закону України «Про міліцію» від 20.12.1990 міліція в Україні – державний озброєний орган виконавчої влади, який захищає життя, здоров'я, права і свободи громадян, власність, інтереси суспільства і держави від протиправних посягань, забезпечує особисту безпеку громадян, захищає їх права і свободи, законні інтереси, охороняє і забезпечує громадський порядок, запобігає правопорушенням та припиняє їх, діє на принципах законності, гуманізму, поваги до особи, соціальної справедливості,

неупередженості, у точній відповідності з законом. Ніякі виняткові обставини або вказівки службових осіб не можуть бути підставою для будь-яких незаконних дій або бездіяльності міліції.

Відповідно до ст. 12 вказаного Закону «Про міліцію» має право застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби і вогнепальну зброю у випадках і в порядку, передбачених цим Законом. Про застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, а також про будь-які ушкодження, які спричинені особі внаслідок застосування працівником міліції заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, працівник міліції негайно та письмово доводить до відома безпосереднього начальника для сповіщення прокуророві.

Положеннями ст. 13 Закону, що працівники міліції мають право застосовувати заходи фізичного впливу, у тому числі прийоми рукопашного бою, лише для припинення правопорушень, подолання протидії законним вимогам міліції, яка здійснюється із застосуванням сили щодо працівників міліції або інших осіб, якщо інші способи були застосовані та не забезпечили виконання покладених на міліцію обов'язків.

Крім того, відповідно до статті 14 Закону працівники міліції мають право застосовувати наручники, гумові кийки, засоби зв'язування, слезоточиві речовини, світлозвукові пристрої відволікаючої дії, пристрої виключно для відкриття приміщень і примусової зупинки транспорту, для захисту громадян і самозахисту від нападу та інших дій, що створюють загрозу їх життю або здоров'ю, припинення масових безпорядків і групових порушень громадського порядку.

Застосуванню сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї повинно передувати попередження про намір їх використання, якщо дозволяють обставини. Без попередження фізична сила, спеціальні засоби і зброя можуть застосовуватися, якщо виникла безпосередня загроза життю або здоров'ю громадян чи працівників міліції.

У разі неможливості уникнути застосування сили вона не повинна перевищувати міри, необхідної для виконання покладених на міліцію обов'язків, і має зводитись до мінімуму можливості завдання шкоди здоров'ю правопорушників та інших громадян. При завданні шкоди міліція забезпечує надання необхідної допомоги потерпілим в найкоротший строк.

Перевищення повноважень щодо застосування сили, у тому числі спеціальних засобів і зброї, тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

Згідно з вимогами ст. 20 вказаного вище Закону працівник міліції є представником державного органу виконавчої влади, при виконанні покладених на нього обов'язків керується тільки законом, діє в його межах і підпорядковується своїм безпосереднім і прямим начальникам. Ніхто не має права покласти на працівника міліції виконання обов'язків, не передбачених чинним законодавством. Втручання в діяльність міліції тягне за собою відповідальність за законом.

Відповідно до п. 6 Статуту патрульно-постової служби міліції України, затвердженого наказом Міністра внутрішніх справ України від 28.07.1994 № 404, патрульно-постова служба міліції включає: особовий склад служби охорони громадського порядку, територіальних і транспортних органів внутрішніх справ, підрозділів міліції особливого призначення «Беркут».

Згідно зі ст. ст. 4, 57 згаданого Статуту працівники міліції, які несуть патрульно-постову службу, повинні:

- мати високі моральні якості, необхідну професійну підготовку;
- бути дисциплінованими, пильними і чесними при виконанні службових обов'язків, діяти рішуче й наполегливо, стійко переносити всі труднощі зі службою, не шкодуючи своїх сил для виконання службових обов'язків;
- виконувати свої завдання у точній відповідності з законами;
- поважати гідність особи і ставитись до неї гуманно, захищати права людини незалежно від її соціального походження, расової та національної належності, громадянства, ставлення до релігії, статі, політичних та інших переконань;
- при звертанні до громадянина називати своє прізвище, звання та пред'являти на його вимогу службове посвідчення.

Відповідно до Положення про підрозділ міліції особливого призначення «Беркут», затвердженого наказом МВС України від 18 травня 2004 року № 529, цей підрозділ є високомобільним спеціальним підрозділом, створеним для забезпечення правопорядку під час проведення загальнодержавних, резонансних громадсько-політичних, спортивно-видовищних, культурно-масових, релігійних заходів, припинення групових порушень громадського порядку та масових заворушень, проведення спеціальних операцій із затримання озброєних злочинців, ліквідації аварій, стихійних лих, а також здійснення фізичної охорони службових осіб.

Підрозділ у своїй діяльності керується Конституцією України від 28.06.1996, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правовими актами МВС України, а також цим Положенням. Свою діяльність здійснює в межах повноважень, відповідно до принципів законності, гуманізму, гласності, поваги прав людини.

Виконання службових обов'язків особовий склад підрозділу здійснює в спеціальному обмундируванні, екіпірованому знаками розрізнення та символікою «Беркут», яка є єдиною для всіх регіонів України.

На підрозділ, зокрема, покладається:

- охорона прав і законних інтересів громадян від злочинних посягань та інших антигромадських дій;
- забезпечення правопорядку під час проведення загальнодержавних, резонансних громадсько-політичних, спортивно-видовищних, культурно-масових, релігійних та спеціальних заходів;
- здійснення заходів щодо попередження, припинення та локалізації групових порушень громадського порядку, масових безпорядків, пов'язаних з цим інших протиправних дій, виявлення та затримання причетних до них осіб.

Підрозділ безпосередньо підпорядковується начальникам ГУМВС України в місті Києві, а організаційно-методичне забезпечення його роботи здійснюється тільки їх заступниками – начальниками міліції громадської безпеки.

Згідно з вимогами статті 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» від 23.12.1993, **Шумейко Є.М.**, перебуваючи на посаді міліціонера БМОП «Беркут», підпорядкованого ГУ МВС України в Дніпропетровській області, був працівником правоохоронного органу, на якого покладено обов'язки діяти лише в межах повноважень та у спосіб, передбачений Конституцією і законами України.

Незважаючи на вимоги зазначених нормативно-правових актів, явно виходячи за межі владних повноважень, покладених на міліцію Конституцією України, Законом України «Про міліцію» та іншими нормативно-правовими актами, які **Шумейко Є.М.** достовірно знав, однак перевищив владу та свої повноваження для вчинення кримінальних правопорушень.

Так, з 2006 року Україна почала вести переговори з відповідними структурами Європейського Союзу з наміром стати спочатку асоційованим членом цієї організації, а потім її повноправним учасником. Ці перемовини продовжувались вищим керівництвом держави впродовж кількох років.

Відповідно до досягнутих домовленостей Угода про асоціацію України з Європейським Союзом мала бути підписана 28.11.2013 – 29.11.2013 у м. Вільнюсі Литовської Республіки під час саміту глав країн-членів Європейського Союзу.

Однак восени 2013 року вищим керівництвом держави, з метою утримання влади, прийнято рішення про відмову від підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. На виконання цього рішення 21.11.2013 Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження № 905-р, яким було призупинено процес підготовки до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Починаючи з 22 листопада 2013 року в місті Києві на Майдані Незалежності розпочалися безстрокові збори, мітинги, вуличні походи і демонстрації громадян на підтримку європейського вектора зовнішньої політики України, а з часом, після неправомірного застосування до них працівниками правоохоронних органів фізичного насильства і спеціальних засобів, – також з вимогами щодо припинення свавілля правоохоронних органів та зміни чинної на той час влади.

З метою залякування учасників акцій протесту службові особи Міністерства внутрішніх справ України та органів прокуратури України у період січня – лютого 2014 року неодноразово організовували незаконну і силову протидію учасникам протестів.

Бажаючи зберегти якнайдовше владні повноваження в інтересах особистого збагачення та усунути перешкоди з боку учасників акцій протесту, припинити будь-які масові збори, мітинги, вуличні походи та інші акції, вищі посадові особи держави розробили механізм вчинення злочину, який полягав у

заякуванні громадян, їх викраденні, незаконному позбавленні волі, застосуванні до них насильства, незаконному затриманні і притягненні значної кількості осіб до кримінальної відповідальності за участь у масових акціях протесту з подальшим обранням відносно таких осіб найсуворішого запобіжного заходу – тримання під вартою.

Для безперешкодної реалізації своїх злочинних намірів вищі посадові особи держави залучили до їх виконання підлеглих службових осіб з числа правоохоронних органів та цивільних осіб (так званих «тітушок»).

Зокрема, у січні 2014 року в місті Києві невстановленими слідством службовими особами із числа керівництва МВС України була надана незаконна вказівка працівникам ГУ МВС України в м. Києві, спецпідрозділу «Беркут», військовослужбовцям внутрішніх військ та іншим правоохоронцям виявляти і за участю цивільних осіб, так званих «тітушок» затримувати громадян, які нібито можуть бути причетні до участі у масових мирних акціях протесту, із застосуванням до них насильства викрадати, незаконно позбавляти волі і примусово доставляти до районних управлінь ГУ МВС України в м. Києві для подальшого притягнення їх до кримінальної відповідальності нібито за участь у масових заворушеннях.

Такі дії правоохоронців, на думку організаторів, повинні були залякати інших учасників мирних акцій та спонукати їх відмовитися від участі в них.

Так, у січні 2014 року в місті Києві, невстановленими досудовим розслідуванням особами з числа керівництва правоохоронних органів держави, зокрема МВС України та ГУ МВС України в м. Києві доведено до відома працівників правоохоронних органів явно незаконну вказівку вищих посадових осіб держави про необхідність виявлення учасників акцій протесту, вчинення відносно них насильницьких дій, викрадення і незаконного їх позбавлення волі, а також процесуального затримання і притягнення завідомо невинних осіб до кримінальної відповідальності з подальшим обранням відносно них запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Злочинним планом передбачалося доставлення затриманих, викрадених і незаконно позбавлених волі громадян міліціонерами спецпідрозділу «Беркут» до райуправлінь міліції м. Києва, де слідчі, на підставі наданих завідомо неправдивих показань та завідомо підроблених рапортів працівників ПМОП «Беркут» про нібито участь активістів у масових заворушеннях та вчинення ними протиправних дій, повинні були затримати їх в порядку ст. 208 КПК України, притягнути до кримінальної відповідальності, шляхом оголошення їм підозри, а також ініціювати перед судом застосування до них запобіжних заходів виключно у вигляді тримання під вартою.

Крім цього, з метою надання зазначеним вище протиправним діям ознак законності, невстановленими службовими особами з числа керівництва ГУ МВС України в м. Києві надано вказівку підлеглим розпочати кримінальне провадження № 12014100000000179 від 19.01.2014 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 294 Кримінального кодексу України, за фактом організації невідомими особами 19.01.2014 по вул. Грушевського у

м. Києві масових заворушень, досудове розслідування у якому, однак, фактично не проводилося, обставини події, яка мала місце 19.01.2014 по вул. Грушевського в м. Києві всебічно, повно й неупереджено органом досудового розслідування не досліджувалися, слідчі дії з цією метою не проводилися, а зазначене кримінальне провадження слугувало виключно меті реалізації плану злочинних дій, який полягав у тому, що кримінальне провадження формально перебувало у провадженні слідчих СУ ГУ МВС України в м. Києві, однак за усними вказівками керівництва ГУ МВС України в м. Києві затриманих у межах досудового розслідування цього кримінального провадження осіб доставляли до заздалегідь визначених районних управлінь ГУ МВС України в м. Києві, які віддалені від центральної частини м. Києва, де відносно них слідчими відповідних райуправлінь приймалися процесуальні рішення про затримання, повідомлення про підозру за погодженням з процесуальними прокурорами та скеровувались слідчим суддям відповідних районних судів м. Києва клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Упродовж січня 2014 року участь в акціях громадського протесту на Майдані Незалежності у м. Києві приймав Кудінов Антон Миколайович, 27.07.1987 року народження, який у такий спосіб виражав своє волевиявлення щодо незгоди із рішенням вищого керівництва держави про відмову від підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом та реалізовував конституційне право на участь в мирних акціях громадського протесту. При цьому він будь-яких правопорушень не вчиняв, у сутичках між мітингувальниками та працівниками правоохоронних органів не приймав. Натомість відстоював позицію щодо захисту учасниками акцій громадського протесту своїх прав та інтересів виключено у законний спосіб.

Так, 21.01.2014 близько 02 год. 30 хв. Кудінов А.М. з метою реалізації свого конституційного права на участь у зборах, мітингах, вуличних походах і демонстраціях, прибув на вул. Грушевського в м. Києві. Будучи обізнаний про те, що в цьому місці можуть бути сутички між правоохоронцями та учасниками акцій громадського протесту, під час чого конфліктуючі сторони можуть жбурляти один в одного каміння, пляшки із запалювальними сумішами, тощо, для самозахисту взяв шолом білого кольору, наколінники і побутовий респіратор. Прибувши до центральної частини м. Києва, в одного з учасників акції протесту взяв вудочку, до якої прикріпив футболку білого кольору, таким чином зімітувавши білий прапор, за допомогою якого хотів виразити свої мирні наміри та проявити громадянську позицію щодо необхідності мирного розвитку подій в центральній частині м. Києва.

Після чергової сутички учасників зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій та працівників «Беркуту» і внутрішніх військ МВС України Кудінов А.М., близько 03 год 00 хв, перебуваючи на перехресті вул. Грушевського та пров. Музейного в м. Києві та рухаючись у бік вишикуваних у шеренгу військовослужбовців внутрішніх військ МВС України, бажаючи припинити застосування ними до мітингувальників фізичної сили, та

спеціальних засобів, почав розмахувати вудочкою із прикріпленою до неї футболкою білого кольору, виказуючи свої мирні наміри до мирного спілкування. В цей же час позаду шеренги військовослужбовців внутрішніх військ МВС України, на сходах Національного художнього музею України (м. Київ, вул. М. Грушевського, 6) стояла група міліціонерів БМОП «Беркут», підпорядкованого ГУ МВС України в Дніпропетровській області, у тому числі і **Шумейко Є.М.** При цьому Кудінов А.М. будь-яких правопорушень, у тому числі стосовно працівників «Беркуту» та внутрішніх військ МВС України не вчиняв, стояв перед шеренгою військовослужбовців відособлено від інших учасників акції протесту, тримаючи вудочку із прикріпленою футболкою білого кольору, що дозволяло міліціонерам спецпідрозділу «Беркут» ідентифікувати його та бачити відсутність у його поведінці ознак будь-яких протиправних дій.

Разом з цим, невстановлена досудовим розслідуванням особа з числа начальницького складу спецпідрозділу «Беркут», побачивши Кудінова А.М., віддала незаконний усний наказ (розпорядження) міліціонерам БМОП «Беркут», підпорядкованого ГУ МВС України в Дніпропетровській області у кількості 4 осіб, в тому числі **Шумейку Є.М.**, спрямований на безпідставне затримання Кудінова А.М. і супроводження його до спецавтомобіля конвойної служби.

Діючи на виконання незаконного наказу невстановленої досудовим розслідуванням особи з числа керівництва спецпідрозділу «Беркут», **Шумейко Є.М.**, спільно з невстановленими досудовим розслідуванням особами з числа міліціонерів БМОП «Беркут», підпорядкованого ГУ МВС України в Дніпропетровській області у кількості 4 осіб пройшли через шеренгу військовослужбовців внутрішніх військ МВС України, і в порушення вимог ст. ст. 1 – 5, 10, 20 Закону України «Про міліцію» від 20.12.1990, п. 1 ст. 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ст. ст. 3, 34, 39, 64, 68 Конституції України від 28.06.1996, ст. 208 КПК України, Присяги працівника органів внутрішніх справ України, за відсутності в діях Кудінова А.М. ознак будь-якого адміністративного чи кримінального правопорушення, безпідставно застосовуючи фізичну силу, схопили за руки і тулуб Кудінова А.М. та незаконно затримали останнього, після чого усупереч його волі повели до спецавтомобіля конвойної служби ГУ МВС України в м. Києві, який був розташований неподалік за шеренгою військовослужбовців внутрішніх військ МВС України по лівій стороні вул. Грушевського.

Підвівши Кудінова А.М. до спецавтомобіля конвойної служби ГУ МВС України в м. Києві **Шумейко Є.М.**, за попередньою змовою групою осіб з невстановленими досудовим розслідуванням особами з числа міліціонерів спецпідрозділу «Беркут», ображаючи особисту гідність потерпілого, поставили його на коліна, після чого, діючи умисно, грубо порушуючи вимог ст. ст. 1 – 5, 10, 20 Закону України «Про міліцію» від 20.12.1990, п. 1 ст. 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ст. ст. 3, 34, 39, 64, 68 Конституції України від 28.06.1996, Присяги працівника органів внутрішніх справ України, за відсутності безпосередньої загрози їхньому життю або здоров'ю, з метою залякування Кудінова А.М. за участь у мирних протестах та приниження його

особистої гідності, явно виходячи за межі наданих їм прав та повноважень, усвідомлюючи злочинний характер своїх дій та настання наслідків у вигляді шкоди для здоров'я, зняли з Кудінова А.М. верхній одяг і застосували до нього насильство – нанесли Кудінову А.М. руками, зігнутими в кулак та ногами удари по обличчю, тулубу і кінцівках, спричиняючи тим самим фізичний біль та тілесні ушкодження.

Таким чином, Шумейко Є.М. підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 365 Кримінального кодексу України (у редакції Закону від 07.04.2011) – перевищенні влади та службових повноважень на виконання явно протиправного (злочинного) наказу за попередньою змовою групою осіб, тобто в умисному вчиненні працівником правоохоронного органу дій, які явно виходять за межі наданих йому прав та повноважень, що супроводжувалося насильством, болісними і такими, що ображають особисту гідність потерпілого, діями за відсутності ознак катування.

Крім цього, Шумейко Є.М., діючи за наведених вище обставин на виконання явно протиправного (злочинного) наказу за попередньою змовою групою осіб, завідомо незаконно затримав особу з інших особистих інтересів, за наступних обставин.

Упродовж січня 2014 року участь в акціях громадського протесту на Майдані Незалежності у м. Києві приймав Кудінов Антон Миколайович, 27.07.1987 року народження, який у такий спосіб виражав своє волевиявлення щодо незгоди із рішенням вищого керівництва держави про відмову від підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом та реалізовував конституційне право на участь в мирних акціях громадського протесту. При цьому він будь-яких правопорушень не вчиняв, у сутичках між мітингувальниками та працівниками правоохоронних органів не приймав. Натомість відстоював позицію щодо захисту учасниками акцій громадського протесту своїх прав та інтересів виключено у законний спосіб.

Так, 21.01.2014 близько 02 год. 30 хв. Кудінов А.М. з метою реалізації свого конституційного права на участь у зборах, мітингах, вуличних походах і демонстраціях, прибув на вул. Грушевського в м. Києві. Будучи обізнаний про те, що в цьому місці можуть бути сутички між правоохоронцями та учасниками акцій громадського протесту, під час чого конфліктуючі сторони можуть жбурляти один в одного каміння, пляшки із запалювальними сумішами, тощо, для самозахисту взяв шолом білого кольору, наколінники і побутовий респіратор. Прибувши до центральної частини м. Києва, в одного з учасників акції протесту взяв вудочку, до якої прикріпив футболку білого кольору, таким чином зімітувавши білий прапор, за допомогою якого хотів виразити свої мирні наміри та проявити громадянську позицію щодо необхідності мирного розвитку подій в центральній частині м. Києва.

Після чергової сутички учасників зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій та працівників «Беркуту» і внутрішніх військ МВС України Кудінов А.М., близько 03 год 00 хв, перебуваючи на перехресті

вул. Грушевського та пров. Музейного в м. Києві та рухаючись у бік вишикуваних у шеренгу військовослужбовців внутрішніх військ МВС України, бажаючи припинити застосування ними до мітингувальників фізичної сили, та спеціальних засобів, почав розмахувати вудочкою із прикріпленою до неї футболкою білого кольору, виказуючи свої мирні наміри до мирного спілкування. В цей же час позаду шеренги військовослужбовців внутрішніх військ МВС України, на сходах Національного художнього музею України (м. Київ, вул. М. Грушевського, 6) стояла група міліціонерів БМОП «Беркут», підпорядкованого ГУ МВС України в Дніпропетровській області, у тому числі і **Шумейко Є.М.** При цьому Кудінов А.М. будь-яких правопорушень, у тому числі стосовно працівників «Беркуту» та внутрішніх військ МВС України не вчиняв, стояв перед шеренгою військовослужбовців відособлено від інших учасників акції протесту, тримаючи вудочку із прикріпленою футболкою білого кольору, що дозволяло міліціонерам спецпідрозділу «Беркут» ідентифікувати його та бачити відсутність у його поведінці ознак будь-яких протиправних дій.

Разом з цим, невстановлена досудовим розслідуванням особа з числа начальницького складу спецпідрозділу «Беркут», побачивши Кудінова А.М., віддала незаконний усний наказ (розпорядження) міліціонерам БМОП «Беркут», підпорядкованого ГУ МВС України в Дніпропетровській області у кількості 4 осіб, в тому числі **Шумейку Є.М.**, спрямований на безпідставне та незаконне затримання Кудінова А.М. і супроводження його до спецавтомобіля конвойної служби.

Діючи на виконання незаконного наказу невстановленої досудовим розслідуванням особи з числа керівництва спецпідрозділу «Беркут», в інших особистих інтересах, а саме бажаючи вислужитись перед власним керівництвом, **Шумейко Є.М.**, спільно з невстановленими досудовим розслідуванням особами з числа міліціонерів БМОП «Беркут», підпорядкованого ГУ МВС України в Дніпропетровській області у кількості 4 осіб пройшли через шеренгу військовослужбовців внутрішніх військ МВС України, не представляючись і не повідомляючи про те, що він є представником влади та співробітником правоохоронного органу, розуміючи, що Кудінов А.М. не вчиняв жодного адміністративного чи кримінального правопорушення, не виявляючи жодних речей і предметів, що могли б бути розцінені як засоби чи знаряддя вчинення ними будь-якого злочину, в тому числі участі у масових заворушеннях, діючи всупереч вимог ст. 208 КПК України, за відсутності в діях Кудінова А.М. ознак будь-якого адміністративного чи кримінального правопорушення, безпідставно застосовуючи фізичну силу, незаконно затримали останнього, схопивши за руки і тулуб, після чого всупереч його волі повели до спецавтомобіля конвойної служби ГУ МВС України в м. Києві, який був розташований неподалік за шеренгою військовослужбовців внутрішніх військ МВС України по лівій стороні вул. Грушевського, де застосували до потерпілого насильство та незаконно помістили його до вказаного спецавтомобіля.

У подальшому цього ж дня близько 03 год 10 хв **Шумейко Є.М.** склав рапорт про затримання Кудінова А.М. внісши до офіційного документу завідомо

неправдиві відомості про нібито порушення ним громадського порядку, після чого Кудінова А.М. спецавтомобілем конвойної служби ГУ МВС України в м. Києві доставлено до Солом'янського РУ ГУ МВС України в м. Києві, де слідчий указанного райуправління міліції оформив затримання Кудінова А.М. в порядку ст. 208 КПК України у кримінальному провадженні № 12014100000000179 за фактом масових заворушень за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 294 КК України.

Таким чином, Шумейко Є.М. підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 41, ч. 3 ст. 28, ч. 3 ст. 371 КК України – завідомо незаконне затримання, вчинене на виконання явно протиправного (злочинного) наказу в інших особистих інтересах та за попередньою змовою групою осіб.

Крім цього, **Шумейко Є.М.**, після фактичного затримання Кудінова А.М., 21.01.2014 у невстановлений досудовим розслідуванням час приблизно о 03 год 10 хв, перебуваючи на вул. Грушевського в м. Києві поблизу спецавтомобіля ГУ МВС України в м. Києві, діючи умисно, з метою штучного створення доказів про причетність до вчинення особливо тяжкого злочину Кудінов А.М., склав на ім'я т.в.о. начальника ГУ МВС України в м. Києві рапорт із завідомо неправдивими відомостями про затримання Кудінова А.М. за нібито вчинення ним протиправних дій, а саме порушення громадського порядку та опору працівникам міліції, наступного змісту: *«Доповідаю Вам про те, що 21.01.2014 року під час охорони громадського порядку по вул. Грушевського м. Києва приблизно в 3.10 я отримав від групи вилучення чоловіка приблизно 25 років, який порушував громадський порядок, а саме кидав коктейлі молотова, питався заволодіти засобами пасивної оборони (щитами) та доставив його до спецавтомобіля конвой. При встановленні особи, біля спец. автомобіля він назвався зі слів Кудінов Антон Миколайович 27.07.1987 р.н. проживаючий в м. Одеса, вул. Тельмана, 62. Спецзасоби та міри фіз. впливу не застосовував. Особисті речі та цінності не вилучались. Під час передачі мені особи Кудінова А.М. були виявлені тілесні ушкодження»*.

Складений **Шумейком Є.М.** рапорт був переданий до Солом'янського РУ ГУ МВС України в м. Києві, долучений до матеріалів кримінального провадження № 12014100000000179 і став підставою для прийняття слідчим Яровим В.О. (обвинувальний акт відносно якого складений в іншому кримінальному провадженні і перебуває на розгляді в суді) процесуальних рішень про затримання в порядку ст. 208 КПК України Кудінова А.М., повідомлення йому про підозру у вчиненні особливо тяжкого злочину, передбаченого ч. 2 ст. 294 КПК України, а також для застосування до нього слідчим суддею Солом'янського районного суду м. Києва запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Діючи у зазначений спосіб, **Шумейко Є.М.** склав завідомо неправдивий офіційний документ та вніс до офіційного документу завідомо неправдиві відомості.

Таким чином, Шумейко Є.М. підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 366 КК України – службове підроблення, тобто складення службовою особою завідомо неправдивого офіційного документу, внесення до офіційного документу завідомо неправдивих відомостей.

Крім цього, Шумейко Є.М., перебуваючи 21.01.2014 близько 02 год 45 хв – 03 год 15 хв поблизу Національного художнього музею України (м. Київ, вул. М. Грушевського, 6) будучи призначений наказом начальника ГУ МВС України в Дніпропетровській області від 03.10.2012 № 199 о/с на посаду командира взводу № 2 оперативної роти № 2 БМОП «Беркут», підпорядкованого ГУ МВС України в Дніпропетровській області та маючи спеціальне звання – «старший лейтенант міліції», згідно зі статтею 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» від 23.12.1993, будучи працівником правоохоронного органу, виконуючи функції представника державного озброєного органу виконавчої влади, тобто будучи службовою особою, достовірно знаючи, усвідомлюючи і розуміючи, що право громадян на свободу мирних зібрань гарантується та захищене державою, яка зобов'язана забезпечити його ефективну реалізацію, всупереч вимогам статті 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, статті 21 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, ратифікованого Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 19 жовтня 1973 року № 2148–VIII, щодо права кожного на свободу мирних зібрань, здійснення якого не підлягає жодним обмеженням, за винятком тих, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб, всупереч положенням статті 39 Конституції України про право громадян збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, статті 34 Конституції України про гарантування кожному права на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір, а також усупереч статті 15 Конституції України, згідно з якою суспільне життя в Україні ґрунтується на засадах політичної, економічної та ідеологічної багатоманітності, жодна ідеологія не може визнаватися державою як обов'язкова, держава гарантує свободу політичної діяльності, не забороненої Конституцією і законами України, незважаючи на те, що відповідно до статті 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, достовірно знаючи та усвідомлюючи, що зокрема 20 січня 2014 року на вул. Грушевського у місті Києві відбувалися збори та мітинги громадян, спрямовані на підтримку європейського вектору зовнішньої політики України, у яких приймав участь зокрема Кудінов А.М., та які гарантовані Загальною декларацією прав людини, Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод та Конституцією України, у порушення

перерахованих норм законодавства вчинив дії щодо перешкоджання організації та проведенню подальших мирних зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій в місті Києві, а також на їх припинення шляхом залякування учасників цих заходів та інших осіб і спонукання їх відмовитись від участі в них, а також шляхом позбавлення Кудінова А.М. особистої свободи шляхом його затримання.

Діючи на виконання незаконного наказу невстановленої досудовим розслідуванням особи з числа керівництва спецпідрозділу «Беркут», **Шумейко Є.М.**, спільно з невстановленими досудовим розслідуванням особами з числа міліціонерів БМОП «Беркут», підпорядкованого ГУ МВС України в Дніпропетровській області у кількості 4 осіб пройшли через шеренгу військовослужбовців внутрішніх військ МВС України, і з порушенням вимог ст. ст. 1 – 5 , 10, 20 Закону України «Про міліцію» від 20.12.1990, п. 1 ст. 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ст. ст. 3, 34, 39, 64, 68 Конституції України від 28.06.1996, ст. 208 КПК України, Присяги працівника органів внутрішніх справ України, за відсутності в діях Кудінова А.М. ознак будь-якого адміністративного чи кримінального правопорушення, безпідставно застосовуючи фізичну силу, схопили його за руки і тулуб та незаконно затримали, після чого усупереч його волі повели його до спецавтомобіля конвойної служби ГУ МВС України в м. Києві, який був розташований неподалік за шеренгою військовослужбовців внутрішніх військ МВС України по лівій стороні вул. Грушевського.

Підвівши Кудінова А.М. до спецавтомобіля конвойної служби ГУ МВС України в м. Києві **Шумейко Є.М.**, за попередньою змовою групою осіб з невстановленими досудовим розслідуванням особами з числа міліціонерів спецпідрозділу «Беркут», ображаючи особисту гідність потерпілого, поставили його на коліна, після чого, діючи умисно, грубо порушуючи вимог ст. ст. 1 – 5 , 10, 20 Закону України «Про міліцію» від 20.12.1990, п. 1 ст. 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ст. ст. 3, 34, 39, 64, 68 Конституції України від 28.06.1996, Присяги працівника органів внутрішніх справ України, за відсутності безпосередньої загрози їхньому життю або здоров'ю, з метою залякування Кудінова А.М. за участь у мирних протестах та приниження його особистої гідності, явно виходячи за межі наданих їм прав та повноважень, усвідомлюючи злочинний характер своїх дій та настання наслідків у вигляді шкоди для здоров'я, зняли з Кудінова А.М. верхній одяг і застосували до нього насильство – нанесли Кудінову А.М. руками, зігнутими в кулак та ногами удари по обличчю, тулубу і кінцівках, спричиняючи тим самим фізичний біль та тілесні ушкодження.

У подальшому у невстановлений досудовим розслідуванням час близько 03 год 10 хв **Шумейко Є.М.** оформив рапорт про затримання Кудінова А.М. з внесенням до цього рапорту завідомо неправдивих відомостей, після чого Кудінова А.М. спецавтомобілем конвойної служби ГУ МВС України в м. Києві доставлено до Солом'янського РУ ГУ МВС України в м. Києві

Складений **Шумейком Є.М.** рапорт був переданий до Солом'янського РУ ГУ МВС України в м. Києві, долучений до матеріалів кримінального провадження № 12014100000000179 і став підставою для прийняття слідчим Яровим В.О. (*обвинувальний акт відносно якого складений в іншому кримінальному провадженні і перебуває на розгляді в суді*) процесуальних рішень про затримання в порядку ст. 208 КПК України Кудінова А.М., повідомлення йому про підозру у вчиненні особливо тяжкого злочину, передбаченого ч. 2 ст. 294 КПК України, а також для застосування до нього слідчим суддею Солом'янського районного суду м. Києва запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Діючи таким чином і в зазначений спосіб, міліціонер спецпідрозділу «Беркут» **Шумейко Є.М.** перешкодив Кудінову А.М. організувати, проводити та брати участь в проведенні зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрації та спонукав відмовитися від участі в аналогічних заходах інших громадян.

Таким чином, Шумейко Є.М. підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 28 ст. 340 Кримінального кодексу України, а саме у незаконному перешкоджанні організації та проведенню зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій, вчиненому службовою особою, із застосуванням насильства на виконання явно протиправного (злочинного) наказу та за попередньою змовою групою осіб.

В сукупності **Шумейко Є.М.** підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 365 (в редакції Закону України від 07.04.2011); ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 28, ч. 3 ст. 371; ч. 1 ст. 366 та ч. 4 ст. 41, ч. 2 ст. 28, ст. 340 КК України.

**Слідчий другого відділу
Управління з розслідування злочинів,
вчинених у зв'язку із масовими протестами
у 2013-2014 роках, майор
Державного бюро розслідувань**

Юрій БУТКО

ПОГОДЖЕНО

**Прокурор групи прокурорів –
прокурор першого відділу процесуального
керівництва при провадженні досудового
розслідування територіальними
органами поліції та підтримання
публічного обвинувачення
Дніпропетровської обласної прокуратури**

Антон МОРЕНКО

Підозрюваному **Шумейку Є.М.** роз'яснено, що відповідно до ст. 42 Кримінального процесуального кодексу України він як підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з дотриманням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове

розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____ Шумейко Є.М.
« _____ » год. « _____ » хв. « _____ » вересня 2023 року

Повідомлення про підозру вручив:

**Слідчий другого відділу
Управління з розслідування злочинів,
вчинених у зв'язку із масовими протестами
у 2013-2014 роках, майор
Державного бюро розслідувань**

Юрій БУТКО